

**ANTIDOPINGOVÁ AGENTÚRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
ANTIDOPINGOVEJ AGENTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ZA ROK 2012**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
ANITIDOPINGOVEJ AGENTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ZA ROK 2012**

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

- 1.1 Názov organizácie:** **ANTIDOPINGOVÁ AGENTÚRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
(ďalej len „ADA SR“)
- 1.2 Štatutárny zástupca:** PhDr. Miroslav MOTYČÍK, riaditeľ
- 1.3 Právna forma:** príspevková organizácia Ministerstva školstva,
vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
- 1.4 Vznik:** 1. január 2009 podľa § 6 ods. 1 zákona č.
300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu
a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- 1.5 IČO:** 42137292
- 1.6 DIČ:** 2022738553
- 1.7 Bankové spojenie:** Štátna pokladnica
Číslo účtu: 7000343072/8180
IBAN: SK03 8180 0000 0070 0034 3072
- 1.8 Sídlo organizácie:** Hanulova 5/C
841 01 Bratislava
- 1.9 Korešpondenčná
adresa:** ANTIDOPINGOVÁ AGENTÚRA SR
P.O.BOX 5
840 11 Bratislava 411
- 1.10 Komunikačné údaje:** tel.: 02 / 44 64 34 11 fax: 02 / 44 64 34 12
elektronická pošta:
- všeobecné office@antidoping.sk
- exekutíva (monitoring) monitoring@antidoping.sk
- exekutíva (testovanie) executive@antidoping.sk
- terapeutické výnimky tue@antidoping.sk
- 1.11 Web:** www.antidoping.sk
- 1.12 Zamestnanci organizácie a pracovné pozície:**
MOTYČÍK Miroslav, PhDr. riaditeľ
miroslav.motycik@antidoping.sk

DOJČAN Ján, Mgr.	programový manažér jan.dojcan@antidoping.sk
HARŠANYOVÁ Jana	sekretariát jana.harsanyova@antidoping.sk
KOLIBÁŠOVÁ Viera	ekonomika viera.kolibasova@antidoping.sk
NAGYOVÁ Vladislava, Mgr. / 01.01. - 30.09.2012/	exekutíva / testovanie / zahraničná spolupráca
ŠTALMACHOVÁ Barbora, Mgr. / ZAHRADNÍKOVÁ /	exekutíva / monitoring / terapeutické výnimky barbora.stalmachova@antidoping.sk
VLASÁKOVÁ Radka, Mgr. / 01.10. - 30.11.2012/	exekutíva / testovanie / zahraničná spolupráca

2. ZÁKLADNÉ DOKUMENTY DEFINUJÚCE POSTAVENIE A POSLANIE ORGANIZÁCIE

2.1. Základné dokumenty definujúce postavenie organizácie na národnej úrovni

Postavenie ADA SR je v Slovenskej republike definované základnými dokumentmi, ktoré stanovujú úlohy organizácie na národnej úrovni:

- a) zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona 462/2008 Z.z. (ďalej len „Zákon“),
- b) vyhláška Ministerstva školstva SR č. 542/2008 Z.z. o postupe pri vykonávaní dopingovej kontroly a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami športovca (ďalej len „Vyhláška“),
- c) zriaďovacia listina ADA SR,
- d) štatút ADA SR.

2.1.1. Zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Hlavné úlohy ADA SR ako organizácie so samostatnou právnou subjektivitou sú definované v zákone č. 300/2008 v nasledovnom znení:

- a) výkon preventívnych opatrení v boji proti dopingu v športe,
- b) spolupráca so Svetovou antidopingovou agentúrou (ďalej len WADA) a s medzinárodnými antidopingovými organizáciami,
- c) spolupráca s medzinárodnými športovými zväzmi a s národnými športovými zväzmi v boji proti dopingu v športe,
- d) organizácia dopingových kontrol a rozhodovanie vo veciach týkajúcich sa dopingových kontrol,
- e) povoľovanie použitia dopingovej látky na liečebné účely športovcov,
- f) vzdelávanie odborníkov v oblasti boja proti dopingu v športe.

Zákon bol prijatý dňa 2. júla 2008 s účinnosťou od 1. septembra 2008. Postup pri vykonávaní dopingovej kontroly je upravený vyhláškou.

Hlavné úlohy ADA SR sú nadväzne na Zákon definované v zriaďovacej listine a štatúte organizácie.

2.1.2. Vyhláška Ministerstva školstva SR č. 542/2008 o postupe pri vykonávaní dopingovej kontroly a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami športovca

Výkon dopingovej kontroly v zmysle Zákona je vyjadrený vyhláškou, ktorá ustanovuje podrobnosti pri jej vykonávaní a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami. Vyhláška je nadväzná na Svetový antidopingový kódex a príslušné medzinárodné antidopingové normy a bola prijatá dňa 25. novembra 2008 s účinnosťou od 1. januára 2009.

2.1.3. Zriaďovacia listina

Zriaďovacia listina bola vydaná Ministerstvom školstva SR dňa 19. 12. 2008 pod číslom CD-2008-18516/53411-9:10 s účinnosťou od 1.1.2009.

2.1.4. Štatút ADA SR

ADA SR je štátnou príspevkovou organizáciou s právnou subjektivitou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktoré je jej zriaďovateľom. Štatút ADA SR (ďalej len „Štatút“) vydalo ministerstvo dňa 19. 12. 2008 s účinnosťou od 1.1.2009. V zmysle Štatútu je ADA SR samostatným právnym subjektom a v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene, nadobúda práva a povinnosti a má majetkovo-právnú a pracovno-právnú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

2.2. Základné medzinárodné dokumenty definujúce poslanie organizácie v kontexte medzinárodnej spolupráce

Postavenie ADA SR v medzinárodnom kontexte upravujú nasledovné dokumenty a zmluvy:

- a) Dohovor proti dopingu Rady Európy,
- b) Kodanská deklarácia,
- c) Medzinárodný dohovor proti dopingu v športe UNESCO,
- d) Biela kniha o športe,
- e) Svetový antidopingový kódex.

2.2.1. Dohovor proti dopingu Rady Európy

Dohovor proti dopingu Rady Európy (ďalej len „Dohovor“) bol prijatý dňa 16. novembra 1989. Vzhľadom na politické a štátoprávne zmeny pristúpila Slovenská republika k podpísaniu a prijatiu Dohovoru dňa 6. mája 1993 s účinnosťou pre SR od 1. júla 1993. Dohovor predstavuje základ antidopingovej politiky zmluvných strán a bol ako medzinárodná norma občianskeho práva zavedený do športovej praxe vrátane etablovania systému mechanizmov dopingovej kontroly. ADA SR sa stala v kontexte dohovoru iniciatívnym a výkonným orgánom v polohe národnej antidopingovej organizácie. Dohovor je prezentovaný uznesením Vlády SR č. 256 zo 14. apríla 1993 a je vyjadrený v Z. z., čiastka č. 65 z 12.

novembra 1993.

2.2.2. Kodanská deklarácia

Doping v športe je v rozpore s duchom športu, preto je boj proti nemu nielen záležitosťou olympijského hnutia a športových organizácií, ale rovnako aj vlád, medzivládnych a mimovládnych organizácií na celom svete. Za účelom zintenzívnenia, urýchlenia a harmonizácie boja proti dopingu v športe bola 5. marca 2003 predstaviteľmi olympijského a športového hnutia, reprezentantmi vlád krajín sveta a zástupcami národných antidopingových organizácií prijatá a podpísaná Kodanská deklarácia. Zainteresované strany týmto dokumentom prijali univerzálnu platnosť Svetového antidopingového kódexu a súčasne plne uznali postavenie a poslanie WADA vrátane svojho záväzku finančne ju podporovať v jej globálnej koordinácii boja proti dopingu v športe.

2.2.3. Medzinárodný dohovor proti dopingu v športe UNESCO

Organizácia spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (UNESCO) v snahe ochrániť skutočné hodnoty športu, vrátane jeho poslania pri ochrane zdravia, uznávajúc jeho etické princípy a morálne hodnoty, akceptujúc nezastupiteľné postavenie telesnej výchovy a športu v systéme kultúry a vzdelávania národov, prijala 19. októbra 2005 Medzinárodný dohovor proti dopingu v športe (ďalej len „Dohovor UNESCO“). Účelom tohto dohovoru je stratégia UNESCO podporiť prevenciu a boj proti dopingu v športe s cieľom principiálnej eliminácie dopingu v športe.

Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s Dohovorom UNESCO svojím uznesením č. 154 z 12. decembra 2006. Prezident Slovenskej republiky ho ratifikoval 16. januára 2007. Dohovor UNESCO je prezentovaný Oznámením Ministerstva zahraničných vecí SR a vyjadrený v Zbierke zákonov, čiastka č. 347 zo 16. januára 2007 a pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 1. marca 2007.

2.2.4. Biela kniha o športe

Európska únia prezentuje šport ako významný spoločenský, sociálny a hospodársky fenomén, ktorý prispieva k napĺňaniu jej strategických cieľov. Šport je výrazom olympijských ideálov, napredovania a ochrany zdravia a preto jeho ďalší rozvoj musí byť chránený pred rôznymi formami hrozieb vrátane dopingu. Európska komisia (ďalej len „EK“) v snahe uplatňovať spoločenské poslanie športu, v záujme ochrániť šport a zabezpečiť jeho ďalší rozvoj, prijala Bielu knihu o športe. Na jej platforme bola etablovaná neformálna Pracovná skupina pre antidoping, ktorá naplnila svoje poslanie nastavením koordinácie národných antidopingových organizácií členských štátov. Biela kniha vstúpila do platnosti 11. júla 2007.

2.2.5. Svetový antidopingový kódex

WADA v koordinácii s olympijským a športovým hnutím a v súčinnosti s národnými antidopingovými organizáciami prijala Svetový antidopingový kódex (ďalej len „Kódex“) ako základný a univerzálny dokument svetového antidopingového programu. Účelom Kódexu je napomôcť zachovať a ďalej rozvíjať skutočné spoločenské hodnoty športu, chrániť základné právo športovcov zúčastňovať sa na športe bez dopingu a tiež zabezpečiť harmonizáciu, koordináciu a účinnosť antidopingového programu na národnej i medzinárodnej úrovni so zreteľom na kontrolu, prevenciu a ochranu pred dopingom. Kódex bol prvýkrát prijatý v roku 2003 a vstúpil do platnosti 1. januára 2004. Po schválení úprav

Svetovou konferenciou o dopingu v športe WADA s platnosťou od 1. januára 2009 vstúpilo do platnosti jeho novelizované znenie.

Pre dosiahnutie univerzálnej globálnej platnosti v záujme harmonizácie a unifikácie pravidiel boli WADA prijaté nasledovné medzinárodné normy:

- a) Medzinárodná norma pre zoznam zakázaných látok a metód,
- b) Medzinárodná norma pre terapeutické výnimky,
- c) Medzinárodná norma pre laboratória,
- d) Medzinárodná norma pre testovanie,
- e) Medzinárodná norma pre ochranu osobných údajov.

3. ROZVOJ A SMEROVANIE ANTIDOPINGOVÉHO PROGRAMU

ADA SR od svojho vzniku dňa 1. januára 2009 riešila vlastné etablovanie v národnom prostredí na báze národného antidopingového programu. V priebehu roka 2012 pokračovala v skvalitnení nastavenia celého systému antidopingovej regulácie vyjadreného Kódexom a jeho medzinárodnými normami. ADA SR riešila nadväznú aktivitu v systéme dopingovej kontroly vytvorením podmienok pre využívanie celosvetového elektronického systému administrácie a manažmentu antidopingu (ADAMS) v SR a jeho samotné zavedenie pre dosiahnutie harmonizácie a vyššiu efektívnosť antidopingových činností, poskytovala konzultácie a sprostredkovanie odborných informácií z oblasti dopingu pre športové subjekty, športovcov a jeho pomocný personál a zastupovala záujmy SR vo vyjadrených medzinárodných vládnych a mimovládnych organizáciách.

Doping predstavuje dlhodobu vážnu hrozbu nielen pre vrcholový šport. Nárast používania dopingových látok a metód v nesúťažnom športe a voľnočasových aktivitách obyvateľstva predstavuje i vážne ohrozenie verejného zdravia a nadväzne spôsobuje nárast veľkého rozsahu možností kriminálnych deliktov. Športová činnosť osôb s rozličnou formou zdravotnej indispozície môže byť spojená s užívaním zakázaných látok z hľadiska dopingového účinku.

Veľmi vážny a priamy negatívny dosah na zdravie športovcov a športujúcej mládeže majú potravinové doplnky výživy s obsahom zakázaných látok, ktoré sú distribuované vo voľnopredajnej sieti a cez internet.

3.1 Poslanie a rozvoj organizácie

Kľúčovým poslaním ADA SR je zabezpečovanie činností v rozsahu národného antidopingového programu. Ide predovšetkým o výkon preventívnych opatrení v boji proti dopingu v športe na báze spolupráce s WADA a medzinárodnými antidopingovými organizáciami. Významná je spolupráca s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi predovšetkým v koordinácii a v priamom výkone dopingovej kontroly v športe najmä na jeho vrcholovej a výkonnostnej úrovni. Toto nezastupiteľné poslanie vyplýva aj z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorých je Slovenská republika signatárom. Dôležitou súčasťou posrania ADA SR je zabezpečovanie vzdelávania vybraných cieľových skupín športovcov a celková výchovná činnosť v tejto oblasti.

Šport má v spoločnosti významné postavenie a nezastupiteľnú funkciu, ktorú môže naplňať len vtedy, ak v ňom dokážeme uchovať a ďalej rozvíjať jeho skutočné hodnoty. Medzi tieto hodnoty patrí fair play, česťnosť, podpora a upevňovanie zdravia, súťaživosť, jedinečný výkon, rešpektovanie pravidiel a noriem, úcta k sebe samému a k súperovi, vytrvalosť, húževnosť, rozvoj seba samého, výchova, radosť, zábava a potešenie zo športového výkonu. Výchovné pôsobenie v oblasti boja proti dopingu v športe má svoje

opodstatnenie aj z pohľadu aktuálneho postavenia športu a jeho zvyšujúceho sa významu v spoločnosti a to nielen v oblasti zábavy a trávenia voľného času, ale aj ako výrazného potenciálu zasahujúceho priamo do ekonomickej oblasti spoločnosti. Šport má nepochybne významné postavenie aj v oblasti starostlivosti o zdravie všetkých občanov. Je preto nežiaduce, aby práve šport bol priestorom pre doping, pre používanie zakázaných látok, ohrozujúcich alebo poškodzujúcich zdravie športovca, či už krátkodobo alebo trvale. Mnohí jednotlivci sa svojím úsilím a tvrdou prácou prepracovali až na úroveň špičkových športových výkonov, žiaľ sú aj takí, ktorí sa snažia dosiahnuť výrazné športové úspechy a nadväznú ekonomickú či spoločenskú výhodu porušením antidopingových pravidiel. Nastavenie antidopingovej regulácie vo výraze vyššie uvedených skutočností je základným a dlhodobým poslaním ADA SR v jej inštitucionálnej, organizačnej, kontrolnej a výchovnej činnosti.

3.2 Smerovanie antidopingového programu

So vznikom ADA SR ako samostatného právneho subjektu získal Národný antidopingový program relatívne progresívnu inštitucionálnu a organizačnú formu, ktorá v sebe čiastočne spája boj proti dopingovému na záväznej športovo-technickej báze, vrátane stanovených disciplinárnych sankcií, so systémom občianskoprávnej a trestnoprávnej zodpovednosti. Aktuálna právna úprava znamená, že zodpovednosť za boj proti dopingovému sa tak v súlade s medzinárodnými záväzkami SR stáva súčasťou verejnoprávnej zodpovednosti a normou verejného práva. Dlhodobým cieľom ADA SR je zabezpečiť komplexnú antidopingovú reguláciu a tak dosiahnuť súlad športovo-technických noriem, národnej legislatívy a Svetového antidopingového kódexu WADA. Nadväzným dlhodobým cieľom v širokom spoločenskom kontexte je dosiahnuť elimináciu aspektov viazaných na súťažný šport a na voľno-časové aktivity obyvateľstva a nastavenie nového rámca výchovných a preventívnych opatrení na postupnú elimináciu dopingovému v športe.

Tieto zámery boli aj v roku 2012 východiskom pre iniciovanie príprav legislatívnych zmien v návrhu novelizácie Zákona a nadväzne aj Vyhlášky. V súčasnosti nie je národná legislatíva, vymedzujúca boj proti dopingovému, v súlade s Kódexom a jeho medzinárodnými normami. Tým naďalej dochádza k situáciám, kedy mnohé porušenia antidopingových pravidiel nie sú právne vymožiteľné a mnohé nežiaduce aktivity, najmä osôb sprievodného personálu športovca, s ohľadom na spoločenský záujem o čistotu športu nie je možné ani sankcionovať. Napriek vyššie uvedenej skutočnosti ADA SR v štvrtom roku svojej existencie vykonala celý rad nevyhnutných krokov, zameraných na dosiahnutie vyššej harmonizácie pravidiel na národnej úrovni, ich zverejňovanie a širokú popularizáciu nielen v oblasti vrcholového a výkonnostného športu, ale aj v celej športovej verejnosti. V súlade so vznikajúcou spoločenskou dispozíciou a v spolupráci s kompetentnými ústrednými orgánmi štátnej správy ADA SR iniciovala prípravu trestnoprávneho riešenia kriminálnych skutkov, spojených predovšetkým s neoprávneným vlastníctvom, nakladaním a obchodovaním so zakázanými látkami z hľadiska dopingového účinku. Ide predovšetkým o anabolické látky a látky s podobným anabolickým a hormonálnym účinkom, ktoré môžu mať zásadný negatívny vplyv na zdravie športovca. Taktiež ide o reguláciu v oblasti potravinových doplnkov výživy s obsahom zakázaných látok v súvislosti s ich výrobou, distribúciou a predajom najmä pre vrcholových športovcov, ale aj pre širokú športujúcu populáciu.

V snahe postupne eliminovať používanie zakázaných látok ADA SR v súlade s požiadavkami WADA zabezpečovala mimosúťažné dopingové kontroly najmä u športovcov, ktorí sú podporovaní z verejných zdrojov. Účinnosť a efektívnosť dopingovej kontroly sa zvýšila postupným zavádzaním monitoringu pobytu športovcov prostredníctvom systému ADAMS. Dlhodobým cieľom ADA SR je postupne dosiahnuť také nastavenie monitoringu, ktoré by zohľadňovalo riziko možného zneužitia zakázaných látok v úzkej

korelácii s parametrami dosahovanej športovej výkonnosti reprezentantov SR. Rovnako významné je postupné riešenie nastavenia antidopingovej regulácie vybraného okruhu národných športových zväzov, ktoré doposiaľ nedostatočne dodržiavali Zákonom a Kódexom stanovený rámec spolupráce s národnou antidopingovou organizáciou vrátane aktivít spojených s Národným registrom pre testovanie.

Boj proti dopingu sa stáva celospoločenskou záležitosťou s dosahom na všetky vekové, výkonnostné a profilové skupiny športovcov. ADA SR účinne napomáha rozširovať vzdelávaciu a osvetovú činnosť v oblasti boja proti dopingu v športe nielen pre športovcov, pre pomocný personál športovca, funkcionárov, ale aj pre študentov stredných a vysokých škôl, učiteľov a trénerov všetkých oblastí športovej činnosti a voľno-časových aktivít obyvateľstva. Je evidentné, že nevyhnutnou súčasťou boja proti dopingu je aj systém a kvalita informácií, ich dostupnosť a primerané spracovanie. V tomto zmysle je trvalým cieľom a záujmom poskytnúť dostatočný rámec informácií o celkovej antidopingovej regulácii, ale aj informácií viazaných na používanie liečivých prípravkov, podliehajúcich štátnej kontrole a voľno-predajných liečivých prípravkov s dôrazom na vhodnosť ich použitia pri zdravotných problémoch, interpretácii informácií o ich zložení a možnostiach prípadného uplatnenia dovolených látok a metód v športovej praxi. Relatívne vysoko problémovou a rizikovou oblasťou z hľadiska výskytu zakázaných látok je oblasť národného i medzinárodného trhu s potravinovými doplnkami výživy. Mnohí výrobcovia, distribútori ale aj predajcovia týchto prostriedkov nekonajú korektne a často na trhu ponúkajú negarantované či nedeclarované produkty, čím môžu priamo alebo nepriamo zaviniť pozitívny test športovcov. Dlhodobým zámerom ADA SR je nastavenie legislatívneho rámca, zabezpečujúceho nevyhnutnú ochranu spotrebiteľa a užívateľa potravinových doplnkov výživy z pohľadu možného obsahu zakázaných látok a z nich predovšetkým takých, ktoré majú zásadný vplyv na možné poškodenie zdravia športovcov.

Antidopingový program bude aj naďalej spočívať na koordinácii aktivít ADA SR s ústrednými orgánmi štátnej správy predovšetkým s MŠVVaŠ SR, Národným monitorovacím centrom pre drogy Európskej únie a Colným kriminálnym úradom SR. Realizácia národného antidopingového programu priamo nadväzuje na spoluprácu so Svetovou antidopingovou agentúrou a medzinárodnými vládnyimi a mimovládnyimi antidopingovými organizáciami. V tomto zmysle bude ADA SR rozvíjať spoluprácu s Radou Európy na báze Dohovoru proti dopingu a jeho Monitorovacej skupiny na platforme Medzinárodného dohovoru proti dopingu v športe UNESCO ako aj účasťou SR na programových aktivitách Európskej únie prezentovanej na báze Expertnej skupiny antidoping Európskej komisie.

4. HLAVNÉ ÚLOHY ADA SR V ROKU 2012 A PREHĽAD ICH PLNENIA

V súlade so zameraním národného antidopingového programu v zmysle aktuálnej právnej úpravy antidopingu a príslušných programových dokumentov štátnej starostlivosti o šport plnila ADA SR v roku 2012 hlavné úlohy, ktoré sú vyjadrením kľúčových oblastí činnosti organizácie. Tieto sú zamerané na rozvoj a harmonizáciu antidopingovej regulácie, efektívne testovanie, správu národného registra terapeutických výnimiek, expertíznu činnosť, výchovu a vzdelávanie v oblasti boja proti dopingu, spoluprácu s vládnyimi a mimovládnyimi inštitúciami, národnými i medzinárodnými športovými organizáciami. Východiskom boja proti dopingu zostáva ochrana identity športu ako fenomenálnej ľudskej aktivity, majúcej významnú a nezastupiteľnú sociálnu funkciu a ochrana základných hodnôt športu ako takého.

4.1 Výkon preventívnych opatrení v boji proti dopingu v športe

Uplatňovanie antidopingových pravidiel predpokladá zabezpečenie primeraného legislatívneho prostredia v SR a náležitého zverejnenia a popularizácie antidopingovej regulácie v zmysle medzinárodných zmlúv a dohovorov. Tieto dokumenty sú priebežne aktualizované a zapracovávané do antidopingového programu. Sú to informácie univerzálnej platnosti (Svetový antidopingový kódex a jeho zmeny) a informácie časovo ohraničené prevažne v ročnej perióde (zoznam zakázaných látok a metód, systém udeľovania terapeutických výnimiek, systém dopingovej kontroly a monitoringu pobytu športovcov a pod.). Ďalej ide o vydávanie a popularizáciu aktuálnych výchovných, vzdelávacích a informačných materiálov, príručiek a brožúrok a ich následné zverejňovanie na internete, realizáciu prednášok, seminárov a problémových panelových diskusií.

V tejto oblasti ADA SR zabezpečovala priebežnú harmonizáciu národnej antidopingovej regulácie, vrátane návrhu zmien národnej legislatívy, vyplývajúcej z plnenia záväzkov medzinárodných zmlúv a dohôd (*Úloha 1.1, PHÚ 2012*). V koordinácii so Sekciou štátnej starostlivosti o šport a mládež MŠVVaŠ SR boli iniciované prípravné kroky pre novelizáciu zákona č. 300/2008 o organizácii a podpore športu z pohľadu antidopingu. ADA SR pripravila návrh k pripravovanej legislatívnej úprave týkajúcej sa potravinových doplnkov výživy, avšak návrh legislatívnych zmien v tejto oblasti bol pozastavený Ministerstvom pôdohospodárstva SR.

ADA SR sa priebežne podieľala aj na činnosti Národného monitorovacieho centra pre drogy NMCD. Zástupca ADA SR sa zúčastnil na jednom pracovnom stretnutí smerovanom na aktualizáciu legislatívy, operatívnych informácií a na odovzdávanie informácií o výskyte nebezpečných drogových látok v rámci systému včasného varovania EWS. (*Úloha 1.2, PHÚ 2012*).

Na vyžiadanie ústredných orgánov štátnej správy (štátne znalectvo pre oblasť farmakológie, kontrolná a inšpekčná služba) poskytla ADA SR potrebnú odbornú a expertnú súčinnosť pri riešení kriminálnych činností, nadväzných na užívanie a nakladanie so zakázanými látkami z hľadiska dopingového účinku.

Veľmi dôležitú úlohu vo výkone preventívnych opatrení v boji proti dopingovému v športe zastáva zverejnenie Zoznamu zakázaných látok a metód 2012 a Monitorovacieho programu WADA 2012 a ich výklad v súlade s antidopingovým programom WADA, Dohovorom Rady Európy a Dohovorom UNESCO (*Úloha 1.3, PHÚ 2012*). ADA SR túto úlohu splnila viacerými formami. Zverejnenie oboch dokumentov v periodiku Športinform zabezpečilo šírenie týchto informácií v odbornej športovej komunite, medzi športovou verejnosťou vo všetkých regiónoch, v športových zväzoch a kluboch, ktoré toto periodikum odoberajú. Ďalšou formou bolo zverejnenie oboch dokumentov na webovej stránke ADA SR, kde boli samostatne zverejnené aj všetky zmeny oproti predchádzajúcemu roku. ADA SR vydala Zoznam zakázaných látok 2012 a Monitorovací program 2012 aj v printovej podobe vo forme brožúr, ktoré distribuovala všetkým športovým zväzom, vrcholovým športovcom a ďalším záujemcom počas rôznych akcií. Tieto brožúrky sa tak stali neoddeliteľnou súčasťou výbavy športovej reprezentácie SR pri športovej príprave i účasti na vrcholných podujatiach v mnohých športových odvetviach.

V priebehu celého roka 2012 využilo veľké množstvo športovcov a športových odborníkov aj možnosť konzultácií k liečivým prípravkom a vhodnosti ich použitia z hľadiska antidopingov, či konzultácií o vhodnosti užívania potravinových doplnkov výživy (*Úloha 1.4, PHÚ 2012*). Pre tento účel pracuje komisia pre terapeutické výnimky pri ADA SR, ktorá je zložená zo 4 odborníkov – lekárov rôznych špecializácií s vedomosťami a skúsenosťami z oblasti boja proti dopingovému v športe.

Databáza liekov a liečivých prípravkov, rozdelená podľa obsahu zakázaných látok, bola vydaná a zverejnená v aktuálnej verzii pre rok 2012 (*Úloha 1.5, PHÚ 2012*) v troch častiach. Prvou bol zoznam humánnych liekov a liečivých prípravkov s obsahom zakázaných

látok podľa normy WADA, ďalším bol abecedný zoznam liekov a liečivých prípravkov s obsahom zakázaných látok a treťou abecedný zoznam najčastejšie používaných liekov a liečivých prípravkov, ktoré neobsahujú zakázané látky. Všetky tieto zoznamy boli zverejnené v printovej podobe vo forme brožúr a aj na webovej stránke ADA SR. Týmto spôsobom sa môžu športovci a členovia ich realizačných tímov jednoduchšie a rýchlejšie zorientovať, či daný liek alebo liečivo podlieha regulácii podľa Zoznamu zakázaných látok. ADA SR opakovane zverejňovala aj výzvu na zvýšenie pozornosti pri užívaní voľnopredajných potravinových doplnkov výživy.

Vydávanie a zverejňovanie aktuálnych informačných a výchovných materiálov s problematikou boja proti dopingu, právami a povinnosťami športovcov pri plnení úloh v oblasti antidopingu v súlade s antidopingovým programom je jednou z najúčinnejších foriem vo výchove. ADA SR pre tento účel vydala v roku 2012 spolu 11 informačných materiálov, ktoré zverejnila na svojej webovej stránke. Vydaná a zverejnená bola aj Príručka pre športovca 2012 s obsahom najdôležitejších informácií pre športovcov vrátane informácií z legislatívy, informácií o zakázaných látkach, postupoch pri podaní žiadosti o udelenie výnimiek na použitie zakázaných látok pre terapeutické účely, ako aj vysvetlenie postupov pri realizácii dopingovej kontroly s právami a povinnosťami športovcov. Súčasťou Príručky je vysvetľujúca časť týkajúca sa povinností v oblasti monitorovania pobytu športovca. Na webovej stránke ADA SR sú zverejnené informácie aj o jednotlivých problémových typoch liečby, či relevantných liečivách.

Niektoré športové subjekty využili ponuku ADA SR na poskytnutie informácií o boji proti dopingu formou odborných prednášok zameraných na vybrané cieľové skupiny. Školiaci pracovníci ADA SR uskutočnili spolu 6 prednášok pre slovenské športové organizácie – zväzy: ľadového hokeja, kulturistiky, tanečný šport a rokenrol, vzpieranie ako aj pre Slovenský olympijský výbor a Slovenský paralympijský výbor. Jedna prednáška bola zabezpečená aj pre poslucháčov Fakulty telesnej výchovy a športu UK v Bratislave (*Úloha 1.6, PHÚ 2012*). Pre účely používania elektronického systému ADAMS bolo vykonaných spolu 36 školiacich a prezentačných stretnutí, na ktorých sa zúčastnení športovci a funkcionári naučili používať tento systém v dennej praxi. K zvýšeniu informovanosti a právneho vedomia v oblasti boja proti dopingu, ako aj posilneniu preventívnych programov v športe výrazne napomáha spolupráca s médiami. V tomto smere spolupracovala ADA SR s redakciou odborného časopisu Športinform a s vybranými redakciami tlačných a elektronických médií. V priebehu roka 2012 boli zorganizované dve tlačové konferencie na aktuálne témy, ktoré sa v novinárskej obci stretli s veľkým záujmom. Za účelom zverejnenia nevyhnutnej aktualizácie poznatkov v oblasti boja proti dopingu, vysvetľovania Svetového antidopingového kódexu, medzinárodných noriem, aktualizácie antidopingovej regulácie a zverejnenia zoznamu zakázaných látok a programu dopingovej kontroly sa v roku 2012 uskutočnilo 6 vystúpení v elektronických médiách a uskutočnilo sa aj 34 individuálnych informačných stretnutí s vybranými redaktormi športového spravodajstva.

V súvislosti s analýzou doplnkov výživy, s dôrazom na ich možnú kontamináciu zakázanými látkami, ADA SR zabezpečila v priebehu uplynulého roka celkom 15 odborných konzultácií a 96 čiastkových konzultácií na obsah zakázaných látok. V roku 2012 nebola realizovaná žiadna požiadavka vo forme platenej služby ani žiadne vyžiadanie na riešenie porušenia antidopingového pravidla zo strany športovca (*Úloha 1.7, PHÚ 2012*). ADA SR zverejňovala opakovane výzvu a upozornenie na potrebu zvýšenia pozornosti pri užívaní voľnopredajných potravinových doplnkov výživy.

4.2 Spolupráca so Svetovou antidopingovou agentúrou WADA a ďalšími medzinárodnými antidopingovými organizáciami

Zabezpečenie plnenia svetového antidopingového programu sa zakladá na priebežnej spolupráci medzinárodných organizácií, predovšetkým na platforme WADA, Inštitútu národných antidopingových organizácií (INADO), Dohovoru proti dopingu Rady Európy (TDO a CAHAMA) a jeho pracovných skupín, kooperujúcich antidopingových laboratórií, ako aj na platforme bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce krajín EÚ.

V tejto oblasti ADA SR realizovala Národný antidopingový program v úzkej koordinácii s vyššie uvedenými medzinárodnými vládnyimi a mimovládnyimi antidopingovými organizáciami. Národný antidopingový program (*Úloha 2.1, PHÚ 2012*), ktorý bol na obdobie do roku 2012 schválený aj ministerstvom, zahŕňa všetky najdôležitejšie úlohy v boji proti dopingu a priebežne bol plnený v požadovanom rozsahu a kvalite.

ADA SR v roku 2012 užšie spolupracovala s vybranými európskymi národnými antidopingovými organizáciami (NADOs), a to menovite s rakúskou NADA, českým ADV ČR, nemeckou (NADA), slovinskou NAK, srbskou ADAS, rumunskou ANAD, poľskou PANDA, maďarskou HUNADO, chorvátskou HADA a NADO Bosny a Hercegoviny (*Úloha 2.2, PHÚ 2012*). Vzájomná spolupráca s britskou UKAD sa prejavila aj výberom a účasťou 2 našich komisárov dopingovej kontroly v tíme pre realizáciu dopingovej kontroly počas XXX. Hier olympiády a XIV. Paralympijských hier v Londýne 2012 ako výraz medzinárodnej koordinácie a vzájomnej pomoci národných antidopingových organizácií pri významných svetových športových podujatiach. Za týmto účelom sa jeden zástupca ADA SR zúčastnil aj predolympijského tréningového stretnutia komisárov dopingovej kontroly (Londýn, 17. – 19. február 2012).

Základným cieľom spolupráce s NADOs bolo dosiahnutie efektívnej a účinnej koordinácie národných antidopingových programov, harmonizácie antidopingovej regulácie, ale aj efektívna výmena skúseností z činností jednotlivých organizácií, riešenie jednotlivých problémových oblastí výkonu dopingovej kontroly, spoločný koordinovaný postup v rozhodovacom procese, podiel na aktualizácii, nastavovaní pravidiel a celkovom zvyšovaní účinnosti antidopingových opatrení. Poznatky a skúsenosti z tejto spolupráce sú využívané v každodennej operatívnej činnosti, pri tvorbe návrhov, programových činností a naplňaní celkovej koncepcie Národného antidopingového programu.

Dnes už neodmysliteľnou úlohou je vysoko účinná a efektívna spolupráca s WADA akreditovanými antidopingovými laboratóriami v zahraničí (*Úloha 2.3, PHÚ 2012*). Vzhľadom na malú vzdialenosť, ale aj vysokú úroveň kvality laboratória v Seibersdorfe, boli všetky vzorky dopingovej kontroly analyzované práve v tomto rakúskom laboratóriu. Spolupráca sa prejavila aj množstvom odborných a unikátnych konzultácií s pracovníkmi predmetného laboratória a v neposlednom rade aj účasťou a aktívnym prístupom na odbornom seminári, ktorý toto laboratórium zorganizovalo pre spolupracujúce antidopingové organizácie stredoeurópskeho regiónu. Odborné poznatky z tejto oblasti, ktoré nachádzajú bezprostredné uplatnenia v manažmente výsledkov analýz testov dopingovej kontroly, boli uplatňované v súlade s antidopingovou reguláciou aj v konzultačnej a poradenskej činnosti ADA SR vo vzťahu k športovcom, odborným pracovníkom a osobám podporného tímu športovca.

Koordinácia programových aktivít SR v Monitorovacej skupine Rady Európy, Európskej komisii a UNESCO (*Úloha 2.4, PHÚ 2012*), vrátane spoločného postupu pri komplexnom zabezpečení predmetnej problematiky boja proti dopingu v športe, bola úlohou účasti na zasadnutiach týchto organizácií. Realizácia Národného antidopingového programu sa odvíja aj od úzko previazanej medzinárodnej spolupráce a koordinácie s medzinárodnými vládnyimi a mimovládnyimi antidopingovými organizáciami, ktoré zabezpečujú alebo sa podieľajú na globálnom antidopingovom programe. Sú to najmä Svetová antidopingová agentúra (World Anti Doping Agency - WADA) a Inštitút národných antidopingových organizácií (Institute of National Antidoping Organisation - INADO). V rozsahu tejto

spolupráce sa zástupcovia ADA SR zúčastnili na nasledujúcich zasadnutiach:

- 2. zasadnutie Expertnej skupiny pre antidoping Európskej komisie WGAD (Brussels, 8. február 2012), zamerané na koordináciu antidopingovej politiky EK, kooperáciu s Radou Európy na báze Dohovoru proti dopingu Rady Európy TDO, letecký transport vzoriek testov dopingovej kontroly, kriminálne aspekty výroby a nakladanie s dopingovými látkami, ochranu osobných údajov v systéme ADAMS, doping v amatérskom športe a spoluprácu s farmaceutickým priemyslom pri signovaní liečivých prípravkov s obsahom zakázaných látok z hľadiska dopingového účinku,
- Medzinárodné sympóziu WADA (Lausanne, 19. – 21. marec 2012), zamerané na aktualizáciu Svetového antidopingového programu, nastavenie antidopingovej regulácie, koordináciu a výchovu v kľúčových oblastiach antidopingového pôsobenia, spoluprácu s medzinárodnými športovými federáciami pri nastavovaní mechanizmov systému ADAMS,
- 35. zasadnutie Monitorovacej skupiny Dohovoru proti dopingu rady Európy TDO (Strasbourg, 9. – 11. máj 2012), zamerané na aktualizáciu antidopingového programu, európskej spolupráce a koordináciu svetovej antidopingovej politiky,
- 22. zasadnutie Ad hoc európskeho výboru pre WADA / CAHAMA (Strasbourg, 11. máj 2012), zamerané na koordináciu európskeho antidopingového programu na báze Dohovoru proti dopingu Rady Európy a členských krajín Európskej únie a riešenie zastúpenia TDO v štruktúrach WADA,
- 23. Mimoriadne zasadnutie Ad hoc európskeho výboru pre WADA / CAHAMA (Strasbourg, 4. - 5. september 2012), zamerané na koordináciu európskeho antidopingového programu na báze CAHAMA vo vzťahu k WADA, problematiku Zoznamu zakázaných látok, Medzinárodnej normy pre ochranu osobných údajov WADA, riešenie zastúpenia TDO v nadačnom predsedníctve a výkonnom výbore WADA a koordináciu revízie Svetového antidopingového kódexu WADA,
- 2. zasadnutie Expertnej skupiny pre antidoping Európskej komisie / WGAD (Strasbourg, 5. september 2012), zamerané na koordináciu aktivít EK pri celkovej revízii Svetového antidopingového kódexu WADA, koordináciu antidopingovej politiky EK s Radou Európy na báze Dohovoru proti dopingu Rady Európy TDO z pohľadu ochrany občianskych práv, ochrany zdravia ako aj ochrany osobných údajov v systéme ADAMS, doping v amatérskom športe a spoluprácu s farmaceutickým priemyslom pri signovaní liečivých prípravkov s obsahom zakázaných látok z hľadiska dopingového účinku,
- London Olympic Games 2012 (25. júl – 11. august 2012) – v koordinácii s MOV účasť komisára dopingovej kontroly na výkone dopingovej kontroly v režime súťaží olympijských hier,
- London Paralympic Games 2012 (28. august – 9. september 2012) – v koordinácii s MPV účasť komisára dopingovej kontroly na výkone dopingovej kontroly v režime súťaží olympijských hier,
- Medzinárodná konferencia – Farmaceutický priemysel a boj proti dopingu: Nové partnerstvo pre čistý šport (Paris, 12. november 2012), ktorá bola organizovaná UNESCO, WADA, Radou Európy a MOV ako výraz spoločného záujmu na riešení špecifickej problematiky možného obsahu zakázaných látok a ich regulácie v oblasti farmaceutického priemyslu. Hlavný partnerom za oblasť farmaceutického priemyslu sú Medzinárodná federácia združení farmaceutických výrobcov (International Federation of Pharmaceutical Manufacturers Association - IFPMA) a Organizácia biotechnologického priemyslu (Biotechnology Industry Organization - BIO) ako aj dominantné svetové farmaceutické spoločnosti prezentované najmä F. Hoffmann-La

Roche Ltd a GlaxoSmithKline. Na konferencii bola prezentovaná iniciatívna spolupráca týchto ústredných predstaviteľov globálneho farmaceutického priemyslu s cieľom zabezpečiť koordinované a celkovo výraznejšie riešenie regulačných mechanizmov používania zakázaných látok v boji proti dopingu,

- 36. zasadnutie Monitorovacej skupiny Dohovoru proti dopingu rady Európy / TDO (Paris, 13. november 2012), zamerané na aktualizáciu antidopingového programu, európskej antidopingovej politiky, odpočet činností expertných pracovných komisií pre zoznam zakázaných látok, vedu, vzdelávanie, databázu informácií, právnu oblasť a ochranu osobných údajov. Významná pozornosť bola venovaná aj spolupráci TDO a Európskej komisie nadväzne na spoluprácu s WADA, UNESCO a vybranými medzinárodnými športovými federáciami,
- 24. zasadnutie ad hoc európskeho výboru pre WADA / CAHAMA (Paris, 14. november 2012), zamerané na koordináciu európskeho antidopingového programu na báze Dohovoru proti dopingu Rady Európy a členských krajín Európskej únie, ochranu osobných údajov v rozsahu systému ADAMS, riešenie zastúpenia a spoluprácu TDO v štruktúrach WADA, návrh rozpočtu WADA pre rok 2013,
- Antidoping Workshop Seibersdorf Laboratories „Praktické používanie ADAMS“ (Seibersdorf, 22. - 23. november 2012), zamerané na koordináciu aktivít a praktických skúseností s aplikáciou systému ADAMS v činnosti stredoeurópskych národných antidopingových organizácií.

Poznanky, informácie a skúsenosti z pracovných stretnutí predstavujú vysoko efektívnu koordinačnú, informačnú a dokumentačnú bázu pre uplatňovanie dokumentov antidopingovej regulácie a pre plnenie medzinárodných zmlúv a dohovorov v podmienkach Slovenskej republiky. Predmetné poznanky budú na báze Národného antidopingového programu využité v bezprostrednej riadiacej praxi, v legislatívnom procese, smerovaní antidopingovej regulácie, v domácej i medzinárodnej koordinácii, pri zverejňovaní a popularizácii antidopingových opatrení.

4.3 Spolupráca s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi v boji proti dopingu v športe

Úzka spolupráca s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi je nevyhnutnou súčasťou efektívneho boja proti dopingu v športe. Jedná sa predovšetkým o koordináciu dopingových kontrol a koordináciu a výmenu informácií o pobyte športovcov. Súčasťou tejto oblasti je aj manažment výsledkov testovania športovcov a ostatných porušení antidopingových pravidiel slovenských športovcov a zahraničných športovcov v súvislosti s ich účasťou na medzinárodných podujatiach organizovaných v SR.

Spolupráca so Slovenským olympijským výborom a Slovenským paralympijským výborom trvalo napomáha rozvoju olympizmu v športe bez dopingu (*Úloha 3.1, PHÚ 2012*). Úzka spolupráca s týmito športovými organizáciami sa prejavila v úzkej spolupráci ADA SR so Štábom OH 2012 a Štábom PH 2012. Ďalšou formou spolupráce bolo aj spoločné upravenie kritérií pre zaradenie športovcov do Národného registra pre testovanie. Tieto kritériá sa týkajú športovcov nielen v športoch, ktoré sú v programe olympiády a paralympiády, ale aj športovcov ostatných športových odvetví.

Antidopingový program bol realizovaný vo vzájomne ústretovej spolupráci s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi i v súčinnosti s ďalšími organizáciami a inštitúciami športovej praxe (*Úloha 3.2, PHÚ 2012*). Prejavom tejto spolupráce je aj zaradenie a permanentná činnosť komisárky dopingovej kontroly ADA SR v súťažiach UEFA (Európska futbalová asociácia), či úzka spolupráca s IFBB

(Medzinárodná federácia kulturistiky) pri zabezpečení dopingovej kontroly počas niektorých majstrovských súťaží v Európe.

ADA SR zabezpečila pre medzinárodné športové federácie priamy výkon dopingovej kontroly na všetkých medzinárodných podujatiach organizovaných v SR, na ktorých bola takáto kontrola požadovaná. Komisári dopingovej kontroly ADA SR pracovali počas Majstrovstiev sveta U18 v ľadovom hokeji v Piešťanoch (12 testov), Majstrovstiev Európy U19 žien vo florbale v Nitre (8 testov), Akademických majstrovstiev sveta v karate v Bratislave (11 testov), Majstrovstiev sveta juniorov a kadetov v kickboxe v Bratislave (8 testov), pri ďalších 4 medzinárodných podujatiach v atletike (25 testov) a medzinárodných podujatiach v šerme (14 testov) a kanoistike – slalom (5 testov). ADA SR realizovala dopingovú kontrolu aj v spolupráci s medzinárodnými športovými federáciami kulturistiky (10 testov), kanoistiky (3 testy), biatlonu (1 test) a hádzanej (2 testy). Na požiadanie Medzinárodnej federácie kulturistiky a Medzinárodnej vzpieracej federácie bola spracovaná prezentácia pre používanie systému ADAMS. Spolupráca s medzinárodnými športovými federáciami sa prejavila aj vzájomnou koordináciou a informovanosťou pri riešení porušenia antidopingových pravidiel, či zmene správcovskej právomoci nad niektorými športovcami v systéme ADAMS. Touto formou bola odstránená duplicita pri plánovaní dopingovej kontroly a pri poskytovaní informácií o pobyte samotnými športovcami, čo v neposlednom rade uľahčuje plnenie povinností a komunikáciu pre samotných športovcov. Podľa doručených a komunikačne dostupných informácií, ktoré ADA SR získala, bolo v zahraničí testovaných celkom 28 športových reprezentantov SR (atletika 1 test, cyklistika 3 testy, futbal 4 testy, futsal 6 testov, športová streľba 4 testy, triatlon 1 test, vzpieranie 8 testov, kanoistika 1 test). Skutočný počet testov dopingovej kontroly slovenských športových reprezentantov však môže byť výrazne vyšší, žiaľ s ohľadom na nedoručenie požadovaných informácií zo strany národných športových zväzov ADA SR nedisponuje kompletnou informáciou tohto charakteru, pretože mnohí športovci a ani zodpovedné osoby podporného tímu športovca, či zástupcovia športových zväzov, si túto zákonnú povinnosť - poskytnúť predmetné informácie, nespĺnili.

4.4 Organizácia dopingových kontrol a rozhodovanie vo veciach týkajúcich sa dopingových kontrol

Rozhodovacie aktivity v oblasti dopingovej kontroly sú stanovené Zákonom a príslušnou medzinárodnou normou pre testovanie. Manažment dopingovej kontroly, jej samotný výkon, analýza odobratých vzoriek a nakladanie s výsledkami majú dosah na mimosúťažné i súťažné testovanie. Pre rok 2012 mala ADA SR stanovené vykonanie 500 kontrolných testov, vykonala však celkovo 739 testov. Súčasťou manažmentu dopingovej kontroly je aj vytváranie registrov pre testovanie športovcov a s tým súvisiace monitorovanie ich pobytu.

V spolupráci s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi spravovala ADA SR a priebežne aktualizovala Národný register pre testovanie (*Úloha 4.1, PHÚ 2012*). V roku 2012 v ňom bolo národnými športovými zväzmi, na základe kritérií prijatých pre rok 2012, zaradených 361 športovcov z 53 športových zväzov. V registroch pre testovanie medzinárodných športových federácií bolo zaradených spolu 32 športovcov zo Slovenskej republiky. V základnom registri pre účely testovania bolo zaradených ďalších 537 športovcov bez povinnosti zasielať informácie o svojom pobyte.

V priebehu roka 2012 zabezpečila ADA SR prístupnosť a realizáciu monitoringu pobytov vybraných športovcov SR prostredníctvom celosvetového elektronického systému ADAMS (*Úloha 4.2, PHÚ 2012*) vo zvýšenom počte. Z dôvodu zabezpečenia možnosti vyplňania informácií aj pre športovcov, ktorí neovládajú žiaden z 9 aplikačných jazykov,

vrátane češtiny, pripravila ADA SR na tento účel preklady všetkých potrebných návodov a príručiek. Všetky preklady materiálov boli zverejnené aj na webovej stránke ADA SR a Rýchly sprievodca v ADAMS bol zverejnený aj v periodiku Športinform a v printovej forme aj v podobe brožúrky. K dispozícii bol pre všetkých záujemcov zo strany športovcov zo Slovenska, zaradených v národnom i medzinárodnom registri pre testovanie, či funkcionárov športových zväzov. ADA SR zrealizovala aj 78 zaškolení pre prístup do ADAMS pre tých športovcov a športové zväzy, ktorí o to požiadali. Ku koncu roka 2012 používalo ADAMS 358 športovcov (cca 99 %) a ďalších 6 zástupcov športových zväzov, ktorí o prístup požiadali.

Komisári dopingovej kontroly ADA SR uskutočnili v roku 2012 v 28 športoch spolu 739 priamych výkonov dopingovej kontroly, z toho v podobe súťažného testovania 587 a v podobe mimosúťažného testovania 152 testov. Z nich 448 testov bolo vykonaných u športových reprezentantov SR (*Úloha 4.3, PHÚ 2012*). Najviac testov bolo uskutočnených v dostihovom športe, ľadovom hokeji, atletike, lukostrelbe a volejbale. Počas výkonu dopingovej kontroly bolo zaznamenaných 15 prípadov, kedy sa športovci nenachádzali na nimi uvedenom mieste.

Na báze národného antidopingového programu a v úzkej spolupráci s olympijským a paralympijským hnutím na národnej i medzinárodnej úrovni uskutočnila ADA SR testovanie 46 olympijských a 37 paralympijských športovcov. Testovanie bolo zamerané na prítomnosť zakázaných látok z hľadiska dopingového účinku v období pred olympijskými a paralympijskými súťažami. Celkovo bolo u kandidátov účasti na oboch hrách vykonaných 141 mimosúťažných testov, ktoré boli všetky vyhodnotené ako negatívne. Testovanie bolo vykonané s ohľadom na charakter olympijskej a paralympijskej športovej činnosti a s dôrazom na možné riziko výskytu zakázaných látok v istých druhoch športov a športových disciplín a prebehlo zvlášť ohľaduplne so zreteľom na špecifiká prostredia športovcov a ich časového rozvrhu tréningových aktivít.

V priebehu dopingových kontrol bolo zistených a do Národného registra sankcií za porušenie antidopingových pravidiel (*Úloha 4.4, PHÚ 2012*) v roku 2012 bolo zaradených 15 prípadov možného porušenia antidopingových pravidiel. Z nich v 7 prípadoch bola preukázaná prítomnosť zakázanej látky z hľadiska dopingového účinku (cyklistika 1x – anabolická látka, kulturistika 4x – anabolické a hormonálne látky, diuretiká, stimulancia, lukostrelba 1x - stimulancium; vzpieranie 1x – anabolická látka). Výsledky šetrení boli následne uzatvorené a tieto prípady boli vyhodnotené ako pozitívne nálezy. V jednom prípade sa jednalo o peptidový hormón, no vzhľadom na výsledky ďalších vyšetrení, ktoré nepreukázali vonkajšie použitie zakázaných látok, bol výsledok uzatvorený ako neporušenie antidopingových pravidiel. Ďalej bolo riešených aj päť prípadov porušenia ostatných antidopingových pravidiel (zmarenie dopingovej kontroly 1x, neposkytnutie informácií v systéme ADAMS 2x, porušenie statusu zákazu športovej činnosti počas trestu 2x), ktoré boli riešené sankciou od napomenutia (2x) až po zákaz športovej činnosti na 1 rok. 2 zostávajúce prípady ešte neboli uzatvorené medzinárodnou športovou federáciou a národným športovým zväzom.

Vyššie uvedené porušenia boli riešené disciplinárnym pokračovaním v kompetencii príslušných národných športových zväzov a ukončené sankciami v podobe zastavenia súťažnej a organizačnej činnosti na obdobie stanovené antidopingovou reguláciou. V ostatných prípadoch boli ADA SR uložené tresty napomenutia za porušenie pravidiel.

4.5 Povoľovanie použitia dopingovej látky na liečebné účely športovcov

Povoľovanie použitia zakázaných látok z hľadiska dopingového účinku pre

terapeutické účely je stanovené Svetovým antidopingovým kódexom a jeho príslušnou medzinárodnou normou. Povoľovanie použitia sa vydáva takým športovcom, ktorí majú rôznu formu zdravotnej indispozície a pre ich liečbu neexistujú iné dovolené a primerane účinné liečivá. Rozhodovanie v tejto oblasti sa aj v roku 2012 opieralo o odbornú činnosť Komisie pre terapeutické výnimky. Povoľenie použitia dopingovej látky na liečebné účely (ďalej TUE) pre športovca v SR môže v súlade so Zákonom vydať len ADA SR, a to na základe žiadosti športovca doplnenej adekvátnym lekárskej posudkom a po odporučení národným športovým zväzom. Niektoré medzinárodné športové federácie majú vlastné nariadenia, podľa ktorých športovci zaradení v ich registri pre testovanie a športovci štartujúci na vrcholných svetových podujatiach v ich odvetviach, musia mať v prípade potreby vydanú TUE komisiou pre terapeutické výnimky samotnej medzinárodnej federácie.

ADA SR spracovala a zverejnila metodiku pre udeľovanie terapeutických výnimiek slovenským športovcom (*Úloha 5.1, PHÚ 2012*) v súlade so Svetovým antidopingovým kódexom WADA. Metodika je zverejnená na webovej stránke ADA SR. Táto metodika bola začlenená aj do Príručky pre športovca 2012 tak, aby mohla byť k dispozícii kedykoľvek pre čo najširší okruh športovcov.

Koordináciu činnosti Komisie pre TUE ako poradného orgánu riaditeľa zabezpečovali pracovníci ADA SR (*Úloha 5.2, PHÚ 2012*). V komisii sú 4 stabilní lekári rôznych špecializácií (alergológia-imunológia, chirurgia, interná medicína, traumatológia) a ďalší 5 expertní konzultanti (farmakológia, klinická onkológia, neurológia, ortopédia, urológia), ktorí v prípade potreby komunikujú konkrétne požiadavky s ďalšími príslušnými lekármi-špecialistami. Komisia pre TUE zasadala celkom 11 krát a udelila v ročnom období celkom 5 terapeutických výnimiek. Na základe vyžiadania riešili členovia komisie operatívne v koordinácii s pracovníkmi ADA SR formou konzultácií a ďalšieho posudzovania požiadavky na zistenie možností použitia liekov a doplnkov výživy od športovcov a športových funkcionárov v ďalších 148 prípadoch.

Centrálny register terapeutických výnimiek je neodmysliteľnou súčasťou povoľovania zakázaných látok na terapeutické účely. Vzhľadom na rôznorodosť platnosti takto poskytnutých výnimiek je potrebné register neustále aktualizovať. V súčasnosti je registrovaných 15 platných terapeutických výnimiek udelených športovcom SR (*Úloha 5.3, PHÚ 2012*). Samotný register je veľmi dôležitý v prípade zistenia atypických analytických nálezov látok, pri ktorých je možné v prípade potreby poskytnutia výnimky športovcovi urýchlene vyhľadať relevantné informácie a poskytnúť ich medzinárodnej športovej federácii alebo príslušnému športovému zväzu.

Celkovo možno konštatovať, že množstvo udelených výnimiek na terapeutické použitie malo v roku 2012 klesajúcu tendenciu. Nie však kvôli zásadnému zlepšeniu zdravotného stavu slovenských športovcov, ale predovšetkým z dôvodu zmien v nastavení zoznamu zakázaných látok a prehodnotenia ich možného vplyvu na zvýšenie fyzickej výkonnosti športovca, predovšetkým pri diagnózach dnes už bežných civilizačných ochorení, najmä alergií a ochorení respiračného systému. Tieto zmeny realizuje WADA a sú platné celosvetovo.

4.6 Vzdelávanie odborníkov v oblasti boja proti dopingov v športe

Nosnou aktivitou v oblasti vzdelávania odborníkov je každoročná organizácia Medzinárodného seminára komisárov dopingovej kontroly, kde sú domácimi i zahraničnými lektormi poskytované nové informácie z oblasti boja proti dopingov v športe, právne a zdravotné aspekty a súčasne je tu priestor aj na výmenu aktuálnych informácií a skúseností, čo skvalitňuje činnosť všetkých účastníkov. Ďalšími činnosťami sú výber a príprava nových komisárov dopingovej kontroly, vydávanie informačných príručiek a v neposlednom rade je

to aj školiteľská a konzultačná činnosť pre poslucháčov vysokých a stredných škôl a ďalších záujemcov o antidopingovú problematiku.

Lektori ADA SR zabezpečili ďalšie prednášky s tematikou boja proti dopingu v športe aj podľa požiadaviek jednotlivých subjektov vo všetkých prípadoch v požadovanom rozsahu (*Úloha 6.1, PHÚ 2012*). Okrem požiadaviek športových zväzov na prednesenie problematiky antidopingu počas školení a seminárov lektori zabezpečili prednášky pre členov olympijského a paralympijského tímu, ich trénerov a ďalších funkcionárov a členov podporných tímov športovcov.

V roku 2012 sa uskutočnil jeden seminár komisárov dopingovej kontroly (*Úloha 6.2, PHÚ 2012*) za účasti lektorov aj zo zahraničia - z Českej republiky (p. *Chlumský, Antidopingový výbor ČR*) a Rakúska (p. *Demel, Legal Advisor, Austrian BSO*). Počas seminára odzneli prednášky aj na témy právnych aspektov činnosti komisárov dopingovej kontroly, ich zákonné práva a povinnosti, ale aj možnosti v súvislosti s výkonom ich činnosti v prípade neobvyklých situácií. Veľmi osožné boli aj odborné prednášky na tému doplnkov výživy a najnovšie informácie z činnosti komisárov spolupracujúcich národných antidopingových organizácií. Vzhľadom na krátkosť času, množstvo informácií a okruh potrebných tém sa ukázalo, že organizovanie len jedného takéhoto odborného seminára v roku je nedostatočné a v budúcom období bude potrebné realizovať opäť dva semináre. V priebehu roka 2012 pribudli do tímu komisárov dopingovej kontroly 3 noví členovia.

Zástupcovia ADA SR aktívnou spoluprácou a konzultáciami napomohli pri riešení záverečných prác štúdia na vysokých školách a zvyšovania odbornej kvalifikácie študentke Natálii Schlessingerovej (bakalárska práca o vplyve dopingových látok na zdravie) a doktorandke Žanete Surmajovej (odborný článok z oblasti právnych aspektov dopingu).

5. FINANČNÉ PLNENIE

5.1 Kontrakt ADA SR s ústredným orgánom štátnej správy

Organizačným, plánovacím a vzťahovým aktom v zmysle právneho úkonu medzi ústredným orgánom štátnej správy a ústredne riadenou organizáciou je kontrakt vymedzujúci organizačné, obsahové, finančné a iné právne vzťahy, uzavretý pre rok 2012 dňa 30. decembra 2011 medzi zadávateľom v osobe MŠVVaŠ SR a riešiteľom v osobe ADA SR.

Predmetom kontraktu bolo stanovenie záväzných úloh, vyplývajúcich z predmetu činnosti riešiteľa a spôsobu ich zabezpečenia počas doby trvania tohto kontraktu. Predmet činnosti riešiteľa je určený Zákonom, zriaďovacou listinou riešiteľa, ďalšími základnými dokumentmi riešiteľa a povereniami zadávateľa. Podrobný rozpis bol určený Plánom hlavných úloh riešiteľa pre rok 2012 a špecifikovaný v jednotlivých oblastiach činnosti.

Na základe kontraktu boli finančné prostriedky na zabezpečenie činnosti ADA SR v roku 2012 poskytnuté z prostriedkov kapitoly MŠVVaŠ SR, vyčlenené na program 026 – Národný program rozvoja športu v SR, v podprograme 02605 – Koordinácia projektov, prierezové činnosti a podpora priamo riadených organizácií na základe schváleného/upraveného rozpočtu výdavkov.

Kontrakt s ADA SR stanovil finančné zabezpečenie úloh uvedených v čl. IV, bod 1. rozpisom výdavkov v roku 2012 v celkovom objeme 368.870,00 Eur v nasledovnom schválenom členení rozpočtu bežných výdavkov:

Zdroj financovania:	111 – ŠR
Funkčná klasifikácia:	08.1.0
Podprogram:	02605

<u>Výdavky celkom /suma v Eur/</u>	368 870,00
z toho bežné výdavky (kategória 600):	368 870,00
v tom:	
kategória 610 – Mzdy, platy	62 654,00
kategória 620 – Poistné a príspevok do poisťovní	21 898,00
kategória 630 – Tovary a služby	284 318,00

ADA SR vo svojom rozpočte na rok 2012 nepožadovala a ani nedisponovala žiadnymi kapitálovými výdavkami.

Rozpočet organizácie pre rok 2012 na báze Kontraktu bol garantovaný štátom, primeraný úlohám ADA SR a bol vyjadrením participácie Slovenskej republiky na plnení Dohovoru proti dopingu Rady Európy a celosvetových aktivít v boji proti dopingu koordinovaných WADA.

5.2 Rozpočet ADA SR a vyhodnotenie jeho plnenia

V roku 2012 pracovala ADA SR s finančnými prostriedkami zo štátneho rozpočtu a z mimorozpočtových zdrojov v celkovom objeme 409 844,63 Eur na základe riadne schváleného rozpočtu. Príjmy z mimorozpočtových zdrojov sa aj vo štvrtom roku činnosti dali len ťažko odhadnúť. Konečný rozdiel medzi plánom a realitou v príjmovej časti bol napriek tomu minimálny.

Čerpanie prostriedkov sa riadilo podľa rozpočtu a jeho jednotlivých výdavkových položiek. Niektoré činnosti boli vzhľadom na finančné možnosti čiastočne obmedzené, čo v konečnom dôsledku znamenalo ich presunutie do roku 2013.

Plnenie príjmov

Príjmy z hľadiska platnej rozpočtovej klasifikácie z rozpočtových zdrojov boli v roku 2012 naplnené v celkovom objeme 368 870,00 Eur. Plnenie príjmov mimorozpočtových prostriedkov agentúry, spojených so zabezpečovaním služieb antidopingového programu agentúry dosiahlo v rámci sledovaného obdobia sumu 34 409,00 Eur (104 % plánovaných príjmov).

Čerpanie výdavkov z hľadiska ekonomickej klasifikácie

Celkové čerpanie výdavkov v roku 2012 bez mimorozpočtových prostriedkov bolo k 31.12.2012 v čiastke 355 497,00 Eur (87% schváleného rozpočtu) a čerpanie k 31.3.2013 zo zdroja 13C1 bolo v čiastke 13 373,00 Eur. Čerpanie mimorozpočtových prostriedkov predstavovalo čiastku 13 621,00 Eur (40 % príjmu mimorozpočtových prostriedkov). Zostatkové finančné prostriedky UR bez mimorozpočtových prostriedkov v celkovej výške 7 781 Eur boli prevedené do roku 2013 a použité v súlade s predmetom činnosti organizácie na úhradu služieb roku 2012. Čerpanie týchto prostriedkov podľa jednotlivých úhrad sa vykonávalo len v kategórii bežných výdavkov. V roku 2012 nemala ADA SR plánované a ani rozpočtované žiadne kapitálové výdavky.

Čerpanie výdavkov kategórie 610

Rozpočet v kategórii 610 (mzdové prostriedky) bol pre rok 2012 stanovený v čiastke 62 654,00 Eur. Celkové čerpanie rozpočtových zdrojov za rok 2012 bolo v čiastke 62 654,00 Eur, čo predstavuje 100% čerpania schváleného rozpočtu. Tento stav bol viazaný na aktuálny a súčasne aj konečný stav šesť zamestnancov ADA SR. Z objemu mimorozpočtových prostriedkov boli na čerpanie v kategórii 610 použité finančné prostriedky v objeme

13 378,00 Eur. Priemerný plat zamestnancov ADA SR v sledovanom období bol 1 056,00 Eur.

Čerpanie výdavkov kategórie 620

V kategórii 620 (poistné a príspevky do poisťovní) mala ADA SR stanovený rozpočtovaný objem finančných prostriedkov vo výške 21 898,00 Eur, následne bol upravený na 27 483,22 Eur v dôsledku úhrady odvodov zo skutočne vyplateného objemu mzdových prostriedkov, z čoho bolo čerpaných celkom 27.483,22 Eur, teda 100%. Z mimorozpočtových prostriedkov neboli v tejto kategórii plánované a ani čerpané žiadne prostriedky.

Čerpanie výdavkov kategórie 630

V kategórii 630 (tovary a služby) bol podľa schváleného rozpočtu plánovaný objem finančných prostriedkov vo výške 284 318,00 Eur. Čerpanie týchto prostriedkov z rozpočtových prostriedkov bolo v celkovej výške 265 359,78 Eur (95% plánovaných prostriedkov). Čerpanie finančných prostriedkov bolo viazané na aktuálne výkony a služby obsiahnuté antidopingovým programom.

Súčasťou čerpania výdavkov kategórie 630 boli finančné prostriedky určené na zabezpečenie zahraničných pracovných ciest pracovníkov agentúry v celkovom objeme 13 010,66 Eur (98,07 % plánovaného objemu). Všetky pracovné cesty boli orientované v zmysle Národného antidopingového programu a na plnenie záväzkov SR v podobe medzinárodných zmlúv, predovšetkým na účasť na kľúčových multilaterálnych pracovných zasadnutiach.

Čerpanie výdavkov kategórie 640

Finančné prostriedky v kategórii 640 (transfery) pre rok 2012 neboli pre Antidopingovú agentúru plánované a teda ani rozpočtované.

6. AKTIVITY A PRODUKTY

ADA SR v roku 2012 vykonávala činnosti, ktoré jej vyplývajú zo Zákona a Štatútu, v súlade so schváleným Plánom hlavných úloh na rok 2012. Tento plán bol postavený najmä na urýchléné dokončenie etablovania agentúry a súčasné plnenie najdôležitejších úloh v oblasti boja proti dopingu v športe. V sledovanom roku 2012 boli náklady na činnosť ADA SR sledované a evidované podľa rozpočtovej klasifikácie, jednotlivých položiek a podpoložiek štátneho rozpočtu.

7. ANALÝZA VÝVOJA ADA SR V ROKU 2012

ADA SR ako samostatná právnická osoba bola zriadená k 1.1.2009 podľa Zákona. Vzhľadom na vznik, spôsob existencie, hospodárenie a fungovanie organizácie bolo potrebné ďalej realizovať a rozvíjať Zákonom stanovené činnosti v nadväznosti na spoluprácu so športovými zväzmi a ďalšími organizáciami.

V roku 2012 bolo prioritou riešenie otázky postavenia ADA SR v systéme štátnej starostlivosti o šport, spustenie využívania celosvetového systému ADAMS, ale aj ďalšia stabilizácia ekonomických činností prostredníctvom štátnej pokladnice, vypracovanie programu činnosti a ďalších dokumentov, skvalitňovanie a rozširovanie činností odborných komisií (Komisia pre terapeutické výnimky, Právna komisia, atď.), stabilizácia lektorského tímu a rozšírenie spolupráce s komisármi dopingovej kontroly. Veľmi dôležitou časťou bolo

aj riešenie ďalších úloh, vyplývajúcich z novoprijatých zákonov a ich zmien, vyhlášok a nariadení v oblasti ekonomiky, verejnej správy a samotnej administratívy.

Z pohľadu spolupráce so športovými zväzmi prebiehali zo strany ADA SR aktivity, ktorými agentúra upozorňovala na všetky práva a povinnosti týkajúce sa antidopingového programu, ktoré vyplývali najmä z dikcie zákona č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Vyhlášky č. 542/2008 Z. z. o postupe pri vykonávaní dopingovej kontroly a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami športovca a Svetového antidopingového kódexu 2009. Na tieto povinnosti legislatívneho charakteru dokázala primerane reagovať prevažná väčšina športových organizácií. V ďalšom období bude potrebné intenzívnejšie upozorňovať aj ostatné športové subjekty na tieto povinnosti tak, aby nemuseli byť prijímané reštrikčné finančné opatrenia zo strany Sekcie štátnej starostlivosti o šport a mládež MŠVVaŠ SR. Samotné organizácie budú musieť venovať týmto otázkam výrazne vyššiu pozornosť. Pomôcť tomuto procesu môžu aj zmeny v zmluvných vzťahoch medzi Sekciou štátnej starostlivosti o šport a mládež MŠVVaŠ SR a samotnými športovými subjektmi.

ADA SR v priebehu roka 2012 doriešila rozsah všetkých povinností a činností vyjadrených Zákonom. Súčasťou práce je správa národných registrov (register pre testovanie, terapeutické výnimky, porušenia pravidiel a sankcie), ktoré pomáhajú samotným športovcom i funkcionárom pri dodržiavaní antidopingových pravidiel a pri ochrane práv každého športovca zúčastňovať sa športových podujatí v duchu fair play a súťaží bez doping.

ADA SR v roku 2012 naplnila všetky formálne podmienky pre svoju činnosť podľa Zákona. Výkon dopingovej kontroly ako aj následné aktivity v zmysle Zákona a Vyhlášky boli zabezpečované podľa aktuálnej antidopingovej regulácie.

8. Hlavné skupiny užívateľov výstupov

V oblasti vrcholového a výkonnostného športu je zainteresovaných veľa subjektov, ktoré rôznou váhou a úrovňou vplyvu pôsobia na jeho celkový vývoj. Antidopingové organizácie majú svoju pôsobnosť najmä na úrovni zachovávania čistoty športu, športu bez zneužívania nedovolených podporných prostriedkov a metód.

Hlavnými užívateľmi výstupov ADA SR sú:

- a) vrcholoví športovci, najmä reprezentanti SR, ktorí majú možnosť prediskutovať svoje problémy a získať dôležité informácie o všetkých povinnostiach a právach v súvislosti s bojom proti doping v športe, o zakázaných látkach, liekoch, liečivách a nedovolených metódach, ale aj o terapeutických výnimkách,
- b) národné športové zväzy a ich funkcionári,
- c) rezortné strediská vrcholového športu,
- d) Slovenský olympijský výbor a Slovenský paralympijský výbor,
- e) Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, najmä jeho Sekcia štátnej starostlivosti o šport a mládež,
- f) medzinárodné športové federácie,
- g) medzinárodné antidopingové organizácie,
- h) študenti stredných a vysokých škôl so športovým zameraním,
- i) štatistické úrady a iné štátne organizácie, ktoré spracovávajú požadované údaje,
- j) odborná športová i laická verejnosť.

9. SUMÁR

ADA SR v roku 2012 vykonávala svoju činnosť na báze rozpočtového finančného príspevku MŠVVaŠ SR, ktorý je vyjadrením účasti štátu na plnení Dohovoru proti dopingu Rady Európy, Medzinárodného dohovoru proti dopingu v športe UNESCO a je aj vyjadrením podielu SR v boji proti dopingu v športe koordinovaného WADA. ADA SR plnila všetky úlohy podľa zákona č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a postupne nastavila všetky základné parametre svojej činnosti. Výkon dopingovej kontroly bol zabezpečovaný v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 542/2008 z 25. novembra 2008 o postupe pri vykonávaní dopingovej kontroly a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami športovca. Ostatné činnosti ADA SR boli vykonávané v intenciách vyššie uvedeného Zákona a aktuálne platnej svetovej antidopingovej regulácie.

Bratislava, 15. marec 2013

PhDr. Miroslav MOTYČÍK
riaditeľ ADA SR